

Ry/KWA

HELSINGIN HALLINTO-OIKEUS

Ratapihantie 9
00520 HELSINKI
Puhelin 010 36 42000
Faksi 010 36 42079
Sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

PÄÄTÖS

16.9.2009

09/0786/2

Diaarinumero
03812/08/2299

ASIA

Kunnallisvalitus

VALITTAJA

XXXXXXXXXXXX, Helsinki

Khs dnro	2007-2038/256
Stn dn	
Saap./Anl.	17-09-2009
KH	

PÄÄTÖS, JOSTA VALITETAAN

Helsingin kaupunginvaltuusto 21.5.2008 § 134

Kaupunginvaltuusto on päättänyt

- hyväksyä uusien metrovaunujen hankesuunnitelman joukkoliikennelautakunnan 27.3.2008 päivätyn esityksen mukaisesti siten, että hankinnan kokonaishinta on 105 000 000 euroa (hintataso maaliskuu 2008, alv. 0 %) ja optiona mahdollisesti hankittavien metrojunien kokonaishinta on 80 000 000 euroa (hintataso maaliskuu 2008, alv 0 %);
- hyväksyä, että liikennelaitos rahoittaa lainarahoituksella 1. vaiheen hankinnasta enintään 95 000 000 euroa ja optiohankinnan enintään 80 000 000 euroa talousarviossa vuosittain päätettävien lainanottovaltuuksien puitteissa siten, että laina neuvotellaan talous- ja suunnittelukeskuksen toimesta;
- oikeuttaa liikennelaitoksen sitovasti sopimaan hankkeen toteuttamiseen liittyvät hankintasopimukset.

VALITUKSESSA ESITETYT VAATIMUKSET

XXXX on vaatinut, että hallinto-oikeus kumoaa kaupunginvaltuuston päätöksen ja kieltää päätöksen täytäntöönpanon ennen sen lainvoimaiseksi tuloa.

Hyvä hallintotapa, julkisista hankinnoista annetun lain 2 § sekä Helsingin kaupungin hankintasäännöt edellyttävät, että hankinnoissa noudatetaan taloudellisuutta, huolellista suunnittelua ja valmistelua sekä perusteellisuutta niin, ettei tilausta tarvitse muuttaa tai suorittaa lisähankintoja ja että hankinnat tehdään tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina.

Ei ole selvyyttä siitä, voidaanko metroa liikennöidä hyväksytyssä vaunuhankintasuunnitelmassa esitetyllä tavalla lyhyellä vuorovälillä, koska silloin yhdessä tunnelissa kahden aseman välillä on enemmän kuin yksi juna.

Liikennöintitapa, junahankinnat ja kulunvalvontalaitteiston hankinta liittyvät oleellisesti toisiinsa sekä länsimetron hankesuunnitelmaan. Sen vuoksi nämä kaikki asiat olisi pitänyt käsitellä yhdessä, jolloin olisi ollut mahdollista ottaa huomioon asioiden vaikutus toisiinsa ja arvioida kokonaisuutta. Valtuuston nyt toteuttama käsittelyjärjestys on hyvän hallintotavan, julkisista hankinnoista annetun lain 2 §:n, kaupungin oman hankintasäännön ja kuntalain 1 §:n 3 momentin vastainen.

Kuultettu Helsingin kaupungin ilmoitustaululla /
Kungöns på Helsingfors stads anslagstavla

17.9.2009

XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX
XXXX

Ilmoitustaulun hoitaja / Anslagstavlans föreståndare

Lain ja säädösten edellyttämä huolellinen valmistelu olisi edellyttänyt, että vaunuhankinnan yhteydessä arvioitaisiin suunnitellulle Sipoosta liitettävälle alueelle rakennettavan rataaajennuksen vaikutusta myös siltä osin, miten vaunuhankinta vaikuttaa laajennuksen kustannuksiin sekä Sipooseen ulottuvan liikenteen hoitamisen mahdollisuuksiin. Tällaista arviota ei ole esitetty.

Helsingin kaupungin osallistuminen muiden kuntien toiminnan rahoittamiseen on ilman asiasta tehtyä sopimusta kuntalain vastaista. Tällaista sopimusta vaunuhankintojen rahoittamisesta ei ole esitetty. Valtuuston päätös on kuntalain 2 §:n 2 momentin vastainen ja syntynyt virheellisessä järjestyksessä hankintatoimen säännöistä piittaamatta. Päätös on myös kuntalaisten etujen vastainen.

Valituksessa esitetyt virheelliset menettelyt ovat johtuneet itse asiassa siitä, että päätöksiä on pyritty tekemään liian aikaisin ja puutteellisen valmistelun perusteella, jolloin ei ole voitu ajatella osapäätösten muodostamaa kokonaisuutta.

ASIAN KÄSITTELY JA SELVITTÄMINEN

Kaupunginhallitus on antanut lausunnon, jossa se on vaatinut, että hallinto-oikeus hylkää valituksen ja vaatimuksen täytäntöönpanon kieltämisestä.

Sainio on antamassaan vastaselityksessä vaatinut, että hallinto-oikeus hylkää kaupunginhallituksen antaman selityksen ja vaatii kaupungilta uuden selityksen huomautuksella, että selityksen tulee olla käsitelty valtuustossa

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Hallinto-oikeus hylkää valituksen ja vaatimuksen täytäntöönpanon kieltämisestä.

Perustelut

Käsittelyratkaisu

Kuntalain 23 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Hallinto-oikeus toteaa, että Helsingin kaupunginhallitus on toiminut kuntalain mukaisesti antaessaan lausuntonsa hallinto-oikeudelle.

Pääasiasratkaisu

Valmistelun virheellisyyttä koskevat valitusperusteet ja väitetyt muut virheellisydet

Kuntalain 53 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta eräitä asioita, joista nyt ei ole kyse. Kuntalakiin ei sisälly tämän tarkempia säännöksiä asian valmistelusta valtuustoa varten. Asian valmistelussa on kysymys hallintomenettelyyn sisältyvästä asian selvittämisestä sen varmistamiseksi, että valtuustolla on riittävästi tietoa ratkaistavasta asiasta.

Metrovaunujen hankesuunnitelman hyväksyminen sekä Länsimetron hankesuunnitelmasta ja metron automatisoinnista päättäminen ovat olleet valtuuston käsiteltävänä ja päätettävänä lyhyen ajan kuluessa. Näiden asioiden valmistelussa on kaupunginhallituksen lausunnon mukaan otettu huomioon niiden vaikutukset toisiinsa. Myös valtuuston päätösten perusteluissa on esitetty hankkeiden vaikutuksia toisiinsa. Hallinto-oikeus toteaa, että valtuusto päättää asioidensa käsittelyjärjestyksestä. Valmistelua tai päätöksentekoa ei ole pidettävä virheellisenä eikä lainvastaisena sillä valituksessa esitetyllä perusteella, että hanketta koskevat päätökset olisi tullut tehdä yhdellä kertaa.

Uusien metrovaunujen hankkimiseksi laaditussa 11.3.2008 päivätyssä hankesuunnitelmassa sekä joukkoliikennelautakunnan 27.3.2008 päivätyssä esityksessä on todettu muun ohella, että kalustotarve on laskettu metron uuden liikennöintisuunnitelman perusteella. Option suuruus on 14 junayksikköä, joka tarkentuu siinä vaiheessa, kun jatkoyhteydet suunnitellaan ja määritellään laajennusten edellyttämä mahdollinen vuorovälin tihentäminen. Lisäksi kaupunginhallituksen esityksen mukaan talous- ja suunnittelukeskus on 14.4.2008 puoltanut hankesuunnitelman hyväksymistä.

Kaupunginvaltuusto on valituksenalaisella päätöksellä päättänyt hankkia uusia metrovaunuja ja oikeuttanut liikennelaitoksen sitovasti sopimaan hankkeen toteuttamiseen liittyvät hankintasopimukset. Kaupunginvaltuuston nyt kyseessä olevalla päätöksellä hyväksyä hankesuunnitelma kaupunki ei siten vielä ole sitoutunut lopullisesti hankkimaan metrovaunuja, vaikka hankesuunnitelman on katsottava tarkoitetun otettavaksi huomioon myöhemmin tehtävien päätösten yhteydessä. Hankinnan toteutus ja sen yksityiskohdat kuten esimerkiksi kilpailutus jäävät liikennelaitoksen toteutettaviksi. Hankinnasta tehtävästä päätöksestä voi aikanaan valittaa erikseen ja tällöin voi tulla sovellettavaksi muun ohella se, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa on säädetty ja Helsingin kaupungin hankintasäännössä on määrätty.

Hallinto-oikeus toteaa, että keskeistä asiassa on sen arvioiminen, onko valtuustolla ollut käytettävissään riittävästi tietoa voidakseen tehdä asiassa päätöksen. Kaupunginvaltuustolla on ollut käytettävissään kaupunginhallituksen ehdotus sekä siihen sisältyvä valmisteluaineisto. Valtuusto itse harkitsee lähtökohtaisesti minkälaista selvitystä se katsoo tarvitsevansa päätöksenteon pohjaksi. Kaupunginvaltuusto on katsonut voivansa tehdä päätöksen käytettävissään olleen aineiston pohjalta. Asian valmistelun ei voida katsoa olleen virheellistä tai puutteellista siten, että kaupunginvaltuusto ei olisi voinut sen perusteella käyttää sille kuuluvaa harkintavaltaa.

Uusien metrovaunujen hankesuunnitelman hyväksyessään Helsingin kaupunginvaltuusto ei ole päättänyt Espoon kaupungin toimintaa koskevasta asiasta, eikä Helsingin kaupunginvaltuusto näin ollen ole ylittänyt toimivaltaansa.

Johtopäätös

Kaupunginvaltuuston päätös ei ole syntynyt väärässä järjestyksessä eikä se ole muutenkaan lainvastainen. Kunnallisvalitusta ei voi tehdä tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Täytäntöönpanon kieltämistä koskeva vaatimus

Täytäntöönpanon kieltämiseen ei ole ilmennyt aihetta.

Sovelletut oikeusohjeet Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 2 § 2 mom, 90 § ja 98 §

MUUTOKSENHAKU Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus 09.08).

HALLINTO-OIKEUDEN KOKOONPANO

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Liisa Heikkilä, Anja Talja ja Leena Karhu (t).

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Esittelijä

✍️ Juha Väisänen

JAKELU JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Päätös XXXXXXXXXXXX saantitodistuksin
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXX HELSINKI
Oikeudenkäyntimaksu 82 euroa
Tiedote oikeudenkäyntimaksusta

Jäljennös Helsingin kaupunginhallitus
Päätöksen kuuluttamisen osalta on otettava huomioon, mitä kuntalain 97 §:ssä säädetään.

Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamo

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuunottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien ilmoitustaululla.

Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä todistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:

PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:

Unioninkatu 16
Helsinki

Faksi: 010 36 40382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

kunnallisvalitus 09.08